

Ilmub üks kord kuus alates 1993. aastast

ISSN 1406-0698

Tänases numbris :

↗	EESTI UUDISED	1
	PRAQIII uudised	2
↗	Standardikomisjonis	3
↗	EVS CEN liikmena	4
↗	PR kohtumiselt Genfis	5
↗	Õppereis Saksamaale	7
↗	SFS aastaraamatust 1997	8
↗	Uut Internetist	11
↗	CEN UUDISED	11
↗	ISO UUDISED	11
↗	Mais saadud	
	ISO standardid	12
	IEC tandardid	14
	CEN standardid	18
↗	Uudiskirjandus	23
↗	UUS: EN kavandid arvamusküsitluseks	24
↗	Eesti standardite kavandid	28
↗	Müügile saabunud Eesti standardid	29
↗	EVS ja Tervisekaitseinspektsiooni register	30

EESTI UUDISED

- 21. aprillil kutsus EVS kokku oma koostööpartnerite esindajad ja tehniliste komiteede esimehed, et arutada edasisi koostööplaane. Püstitati küsimus, kas on vaja jätkata koostöölepinguid, kui on olemas tehniline komitee. Sellele küsimusele ootasime vastust 15. maiks. Enamus koostööpartneritest soovib jätkata lepinguid. Lepingut ei soovi Päästeamet, kuna seal on moodustatud 2 tehnilist komiteed ja ka Informaatikakeskus ei pea lepingut vajalikuks sest tegutseb Infotehnoloogia standardimise tehniline komitee.
- 6. mail toimus Tartu SMK korraldusel täiendõppe seminar laboratooriumite töötajatele. Osa võtsid Lõuna-Eesti ja Virumaa laboratooriumite töötajad. Seminaril tutvustasid standardiinfo kättesaadavust Anne Laimets ja Maie Jaanits Standardiametist.
- 8. mail Brüsselis toimunud Eesti ja EL vahelise assotsieerumislepingu raames alamkomitee nr 3 kohtumisel osales Majandusministeeriumi delegatsiooni koosseisus EVS peadirektori asetäitja hr Viktor Krutob.
- 12. mail korraldas Tervisekaitseinspeksioon seminari toodete ohutusest. Käsitlemist leidsid ehitusmaterjalide, mänguasjade, teenuste, masinate ja seadmete ning tehnoloogiliste protsesside ohutus. Seminari kavas oli ka Endla Sandbergi ettekanne teemal "Euroopa standardid".
- 12-13. mail korraldas Standardiamet Eesti kalibreerimislaborite spetsialistidele mõõtemääramatuse seminari. Seminaril olid lektoriteks spetsialistid Edi Kulderknup ja Rein Laaneots, kes olid saanud vastava koolituse Phare programmi abil. Programm oli koostatud arvestades Lääne-Euroopas kehtivaid soovitusi.
- 13. mail toimus Põllumajandusministeeriumi juhtivtöötajate ning põllumajandus-saaduste tootjate ja töötajate esindajate nõupidamine, kus standarditest Euroopa Liidus rääkis Endla Sandberg.
- 14. mail kohtusid EVS juhtkonnaga Euroopa Komisjoni III Peadirektoraadi peadirektor hr Magnus Lemmel, seadusandluse koordinaator hr David White ja administraator pr Florence Liou. Räägiti standardimise, metroloogia ja akrediteerimise hetkeolukorrast ja tulevikuplaanidest. Euroopa Komisjoni esindajad avaldasid kahtlust, et praeguse Euroopa standardite ülevõtu tempo juures on võimalik üle võtta 80% Euroopa standarditest, mis on üks EL liikmeks saamise tingimustest.
- 14. mail toimus Standardiametis Eesti Keele Instituudi korraldusel seminar "Eesti keele kasutusest ja uuendustest", millest võtsid osa EVS töötajad ja standardeid koostavate kogude esindajad, kes said teada muudatustest eesti keeles 80ndail ja 90ndail aastail (Tiitu Erelt), ülevaate lausestusküsimustest (Maire Raadik), sõnaühendi, liitsõna või tuletisi kasutamisest (Sirje Mäearu) ja uuemast sõnavarast (Tiina Leemets). Seminar oli väga vajalik nii standardite koostajatele kui toimetajatele puhta ja ilusa eesti keele kasutamise seisukohalt.

- 20. mail korraldas BNS ja Turunduskeskus seminari "ISO 9000 standardid. Edu ja kvaliteedi tagatis". ISO 9000 sarja standarditest oli kutsutud rääkima Endla Sandberg.
- 25. mail kohtusid EVS, EEK ja Elekterside Inspektsiooni esindajad arutamaks omavahelist edasist koostööd.
- Aprillis on Euroopa standarditeks eesti keeles tunnistatud:

EVS-EN 3-1:1998	Kantavad tulekustutid. Osa 1: Liigitus, töötamisaeg, A ja B klassi tulekatsed
EVS-EN 3-2:1998	Kantavad tulekustutid. Osa 2: Hermeetilisus, dielektriliste omaduste katse, põrutuskindluse katse, erinõuded
EVS-EN 3-3:1998	Kantavad tulekustutid. Osa 3: Konstruktsioon, survekindlus, mehaanilised katsed
EVS-EN 3-4:1998	Kantavad tulekustutid. Osa 4: Laengud, katselõkete minimaalsed suurused
EVS-EN 3-5:1998	Kantavad tulekustutid. Osa 5: Tehnilised nõuded ja lisakatsed
EVS-EN 3-6:1998	Kantavad tulekustutid. Osa 6: Kantavate tulekustutite nõuetekohasuse tõendamise reeglid EN 3 osade 1-5 alusel
EVS-EN 1869:1998	Tulekustutusvaibad

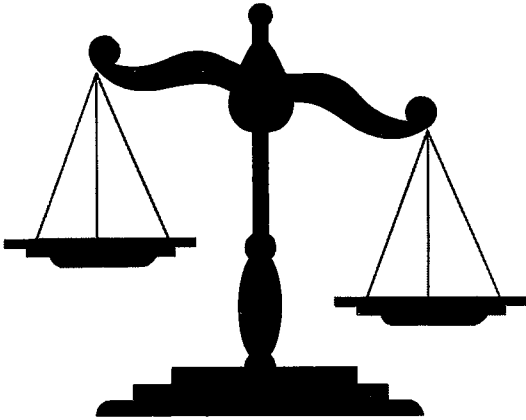
20. mai seisuga on 55 Euroopa standardit kasutusele võetud Eesti standardina. Kõik need on tõlgitud eesti keelde.

PRAQIII RAAMES

- 9-12. mail toimus Viinis ICC (teravilja standardimisega tegelev organisatsioon) 16. konverents, millest võttis osa ICC Eesti Rahvusliku Komitee sekretär pr Tiina Veskus.
- 24-27. mail toimus Hispaanias Almerias seminar "2nd Pesticide Residue Workshop", millel osales Taimse Materjali Kontrolli Keskuse taimekaitsevahendite jääkide ja saasteainete labori juhataja, keemiakandidaat pr Merike Toome.
- 15. mail toimus 3. rahvuslike koordinaatorite koosolek CEN-is Brüsselis, millel osales PRAQIII assistent Kristiina Kikkas.
- 18-20. mail toimus Genfis Tehnilise harmoneerimise ja standardimispoliitika töögrupi 8. istung, millest võttis osa Standardiameti peadirektor Arno Univer.
- 21-23. mail toimus Reykjavikis konverents "Sensory and Instrumentally Measured Quality of Fish", millel osales TTÜ Toiduainete Instituudi teadur Erge Tedersoo.
- 25-30. mail toimus ISO/IEC JTC 1 terminoloogia ja sõnavara allkomitee SC1 töökoosolek Kistas, Rootsis, millest võttis osa Infotehnoloogia standardimise tehnilise komitee sekretär hr Taavi Valdlo.
- 27-29. mail toimus XII EUROMET'i Komitee istung Dublinis, millel osales Riigi Metroloogiakeskuse direktor hr Paavo Lõuk.

STANDARDIKOMISJONIS

7. mail 1998 toimunud Standardikomisjoni koosoleku protokollist

1 Standardite kavandite arutelu

1.1 Kauba ja materjali massi mõõtmine kaalumisega

1.2 Tükikauba koguse mõõtmine.

Mõõtemetoodika

Eesti algupärase standardid.

Kavandite esitaja: E. Kulderknup (EVS)

OTSUSTATI: Kavandid heaks kiita. Viia sisse komisjoniliikmete poolt soovitatud teksti-parandused.

2 Standardite koostamissetepanekute arutelu

2.1 Üldkriteeriumid sertifitseerimis-

/registreerimisorganite hindamisele ja akrediteerimisele (EN 45010)

2.2 Üldkriteeriumid toodete sertifitseerimisega tegelevatele

sertifitseerimisorganitele (EN 45011)

2.3 Üldkriteeriumid kvaliteedisüsteemi sertifitseerimisega tegelevatele

sertifitseerimisorganitele (EN 45012)

2.4 Üldnõuded tootja vastavusavaldusele (EN 45014)

Ettepaneku esitaja: E. Kulderknup (EVS)

OTSUSTATI: Ettepanekud heaks kiita.

2.5 Liiklusmärgid ja nende kasutamine (EV ST 613-93 muudatus)

Ettepaneku esitaja: Maanteeamet (A. Pain)

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita.

2.6 Elektromagnetiline ühilduvus (IEC 50 osa 161)

Ettepaneku esitaja: TTÜ Elektroenergeetika Instituut

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita ja finantseerimise osas jätkata läbirääkimisi.

2.7 Köögimööbel – Ohutusnõuded ja katsetusmeetodid sisseehitatud ja vabalt seisvatele köögikappidele ja tööpindadele (EN 1153 ülevõtt)

2.8 Köögimööbel – Koordinaatmõõdud köögimööblile ja köögiseadmetele (EN 1116 ülevõtt)

2.9 Kodumööbel – Istemööbel – Püsivuse määramine (EN 1022 ülevõtt)

2.10 Kodumööbel – Voodid ja madratsid – Mõõtmismeetodid ja soovitatavad tolerantsid (EN 1334 ülevõtt)

2.11 Mööbel – Pinna vastupidavuse määramine külmadele vedelikele (EN 12720 ülevõtt)

2.12 Mööbel – Pinna vastupidavuse määramine niiskele kuumusele (EN 12721 ülevõtt)

2.13 Mööbel – Pinna vastupidavuse määramine kuivale kuumusele (EN 12722 ülevõtt)

2.14 Mööbel – Laste kõrged toolid koduseks kasutamiseks – Ohutusnõuded (ENV 1178-1 ülevõtt)

2.15 Mööbel – Laste kõrged toolid koduseks kasutamiseks – Katsetusmeetodid (ENV 1178-2 ülevõtt)

Ettepanekute esitaja: Mööbli standardimise tehniline komitee

OTSUSTATI: Ettepanekud heaks kiita.

4 AASTAT CEN LIIKMENA

Mais 1994 võeti EVS vastu Euroopa Standardikomitee CEN liitunud liikmeks. Liitunud liikme staatus erineb täisliikme staatusest võimaluste ja kohustuste suhte poolest, kusjuures liitunud liikmel tundub olevat rohkem võimalusi kui kohustusi. Kuid ometi on kõigi CEN liitunud liikmete jõupingutused suunatud täisliikme staatuse saavutamisele.

Liitunud liikmetel ei ole kerge saada täisliikmeks arvestades praeguste liikmete ja uute liikmete erinevat olukorda. Ülevaate "Small countries in CEN" järgi on praegustel liikmetel

- tugeva standardimisest huvitatud tööstuse toetus;
- pikk ajalugu ja praktika standarditele viitamisest õigusaktides, mis toob kaasa võimuorganite toetuse;
- tarbijatel pikaajaline traditsioon otsida, kas on kasutatud standardit ning otsida standardile vastavuse märki tootel;
- riigis laialdaselt levinud teadmised, kuidas kasutada olemasolevaid standardeid ning kuidas osaleda standardimisprotsessis.

Uued liikmed on olukorras, kus on olemas standardite kasutamise traditsioon, kuid nende kasutamise ning koostamise protsess on olnud teistsugune ning nõuab kooskõlla viimist Euroopa põhimõtetega.

Uus liige peab saavutama, et riigis hakataks kasutama olemasolevaid Euroopa standardeid, samas tuleb ka lülitada uute Euroopa standardite ettevalmistusprotsessi.

Põhiülesande täitmiseks on vaja CEN-i uuel liikmel teha ränka tööd, et teavitada Euroopa standardite olemasolust ning valmistada ette Euroopa standardite väljaandmine rahvuslike standarditena. Olukorra teeb teeb keerulisemaks standardite kasutajate ebapiisav võõrkeele oskus ning huvigruppide vähene organisee-

rumine. Kõik eeltoodu uute liikmete olukorrast kehtib ka Eesti kohta.

Kui EVSist sai CEN liitunud liige, lugesime tähtsaimaks ülesandeks teha info Euroopa standarditest ja ka Euroopa standardid ise avalikkusele kättesaadavaks.

1993 a. ilmuvas EVS Teatajas hakkasime avaldama teavet CEN publikatsioonidest ning standardimisest Euroopas. Elulise tähtsusega sündmuseks kujunes PRAQ92 raames CEN standardite täiskogu saamine EVS raamatukogusse. Kuna CEN liitunud liikmel ei ole õigust müüa CEN standardite tekste, mis ei ole üle võetud rahvuslikeks standarditeks, alustasime läbirääkimisi Briti Standardiinstituudiga BSI Euroopa standardite ingliskeelsete versioonide müügiks. Ligi aasta aega kulus selle õiguse saamiseks. Lepingu alla kirjutanud ning turvamärkidega koopiapaberid tellitud, olime kahekordselt õnnelikud. Euroopa standardid olid Eestis tehtud kättesaadavaks ning seda oli tehtud CEN autoriõigust rikkumata. Olime esimesed liitunud liikmetest, kes seda saavutasid ning siiani ühed vähestest. 1997. a müüsimise 114 Euroopa standardit ja nende koopiat kokku 70862 krooni eest.

Juba 1995.a tekkis vajadus Euroopa standardite ülevõtmiseks Eesti standarditeks. Eesti akrediteerimisüsteemi ülesehitamiseks Euroopa põhimõtete kohaselt tuli üle võtta EN 45000 sarja standardid. Juhtnõõrid Euroopa standardite ülevõtmiseks avaldasime Eesti standardina EVS 5:1995, mis Taani Standardiinstituudi ekspertide arvamuse kohaselt on kooskõlas Euroopa põhimõtetega ning selgelt kirjutatud. Euroopa standardite ülevõtu rahvuslikeks standarditeks vormistavad rahvuslikud standardiorganid, kuid ettepanekud ülevõtmiseks ja ülevõetavate standardite kavandid valmistavad ette asjast huvitatud. Esialgu olid Eestis selleks üksikud organisatsioonid või spetsialistid, kuid juba mõnda aega on ka meil asjast huvitatud organiseerunud rahvusvahelise tava kohaselt tehniliste komiteedena. Tänapäevaks on moodustatud 8 standardimise tehnilist komiteed, ettevalmistamisel on mitme uue tehnilise komitee loomine. Euroopa standardite ülevõtmisel on märkimisväärsed tulemused tsemendi ning tuletõrje- ja päästevahendite standardimise tehnilistel komiteedel. CEN liikmena avaneb Eesti tehnilistel komiteedel võimalus osaleda Euroopa standardite ettevalmistamises CEN tehniliste komiteedes. EVS on registreerunud osalemiseks 28 CEN

Endla Sandberg

Standardiosakonna juhataja

STANDARDIAJAKIRJADE TOIMETAJAD KOHTUSID GENFIS

Kellega, kuidas, millal ja miks suhelda - arutati CEN reklaamigrupi koosolekul.

CEN liikmete ja liitunud liikmete reklaamigrupi kokkusaamisel 27-28. aprillil Genfis osalesid 15 CEN liikmesriigi standardiväljaannete toimetajat. Kõik riigid olid esindatud ühe osalejaga, ainult

tehnilises komitees. EVS standardiosakonna ja PRAQ III koordinaatsioonigrupi koostöös on korraldatud seminare nende koolitamiseks, kes on huvitatud osalemisest standardimisprotsessis. Kuigi standardimine on vabatahtlik tegevus toimub see kindlate reeglite alusel. CEN on välja andnud reeglid, millest kinnipidamine tuleb tagada Standardiametil kui CEN liikmel.

Vaatamata Eesti standarditeks ülevõetud Euroopa standardite väikesele arvule (55 standardit 4100-st) on Standardiamet nelja CEN liikmeks olemise aastaga teinud CEN võimalused kättesaadavaks. Kahjuks ei ole kõiki võimalusi saadud ära kasutada täies ulatuses. Suureks takistuseks selles on olnud EVS standardiosakonna väga väike töötajate arv. Kuigi standardite väga tähtis roll kaupade vaba liikumise tagamisel Euroopa Liidu siseturul ei vaja tõendamist, ei ole Eesti riigis standardimise hetkeolukorra tõsiduse arusaamisest veel mingit märki. On hea küsimus, kuidas kavatsetakse toime tulla Euroopa lepingust tuleneva kohustuse täitmiseega Eestis kasutusele võtta Euroopa standardid, kui 4100-st CEN standardist on täna üle võetud 55 standardit ja ligikaudu 2800-st CENELEC-i standardist mitte ühtegi.

esimest korda osalenud Albaaniast oli kolm inimest. EVS-ist võttis koosolekust osa allakirjutanu.

Seekordseks võõrustajaks oli ISO Keskk sekretariaat. ISO peakorter, kus kokkusaamine toimus, asub Genfis rahvusvaheliste organisatsioonide rajoonis kõrvuti IEC peakortetiga.

27. aprilli hommikupoolikul esitlesid kokkutulnutele ISO-t ja ISO Reklamigrupi tegemisi ISO Bülletääni juht pr Anke Varcin, toimetaja hr Giles Allen, pressisekretär hr Roger Frost, kes ütles tere hommikust kõikides osavõtnute keeltes. ISO elektroonilisi väljaandeid tutvustasid hr Steve Cooper ning hr Marc Niederberger.

Alates 1994.a on kõik ISO standardid olemas elektroonilisel kujul. Praegu on neid võimalik liikmetel esialgu tasuta saada trükkides need välja oma nõudmisel trükkimise (Print on demand) süsteemis.

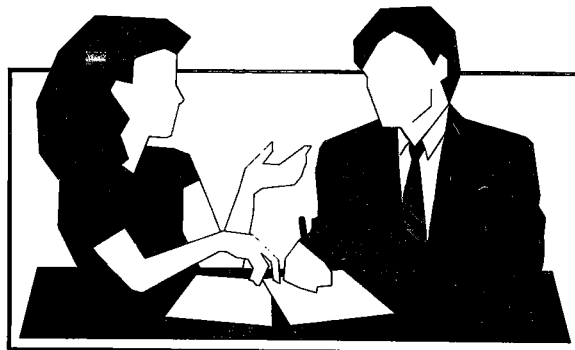
Õhtupoolset koosolekut juhatas CEN Reklamigrupi juht hr Stewart Sanson, kes koos BSI endise standardidirektori hr Peter Bonneriga viis läbi arutelu teemal "CEN-i kommunikatsioon". Kui enamikes organisatsioonides on kindlalt eritletavad sise- ja välissuhtlus, siis CENi kui mitmeosalise ja paljurahvuselise organisatsiooni puhul on see keerukam. CEN-i süsteem koosneb nii Keksekretariaadi töötajatest, oma liikmete rahvuslike standardiorganisatsioonide töötajatest kui ka mitmete huvigruppide esindajatest. Küsimus on keda neist lugeda sise- ja keda välissuhtluse hulka. Kellega, kuidas, millal ja miks tuleks suhelda; mis peaks olema suhtluse sisuks. Siin võib eristada nn suurt ja detailset pilti. Suure pildi puhul tulevad kõne alla näiteks ühisturu loomine, standardimisest saadav kasu, kaubanduse tehniliste tõkete vältimine ja kõrvaldamine, suhted Euroopa ja muu maailma vahel jne. Detailne pilt peaks valgustama CEN süsteemi, organisatsiooni struktuuri, protsesse, töökavasid, standardikavandeid jne.

Anne Laimets

EVS Teataja toimetaja

Arutati ka küsimust mida peaks tegema Kesksekretariaat ja mida liikmed.

Arvati, et CEN Kesksekretariaat peaks korraldama rohkem suhtlust Euroopa

Komisjoniga, liikmed aga üldsuse ja tarbijatega.

Teisel hommikul tutvustasid kõik osavõtjad oma organisatsiooni suhtekorralduse edusamme - seminare, pressiteateid, brošüüre, reklaamlehti, ajakirju, kodulehekülgi. Arutati, kas aastaraamatute koostamine on vajalik. Siin oli kaks arvamust. Mõned arvasid, et see mis olnud, pole enam huvitav, tuleks vaadata rohkem tulevikku (nt Rootsi on loobunud aastaraamatu tegemisest), teised pidasid kokkuvõtete tegemist vajalikuks (DIN teeb kord 2 aasta jooksul).

Hr Stewart Sanson andis aru, mida CEN on teinud oma liikmete informeerimiseks ning tegi lühikese ülevaate Interneti kasutamisest. Arutati ka kuidas panna koos tööle INES (Internet Network for European Standardization) ja rahvuslike standardiorganisatsioonide koduleheküljed.

Ühiselt jõuti järelduseni, et standardimine on pikaajaline investering ning PR on oluline osa selle turundustrateegias.

ÕPPEREIS SAKSAMAALE

Standardiraamatukogud ei kao, muutub vaid nende vorm – elektrooniliseks.

11-14. mail toimus Saksa Standardi-instituudi DIN ja EVS koostöö-programmi raames õppereis Berliini, mis oli omamoodi jätkuks 1993.a novembris Berliinis asetleidnud üritusele koos Läti ja Leedu spetsialistidega. Seekordsest õppereisist võtsid osa EVS raamatukogu juhataja pr Jutta Laasma ja peabibliograaf pr Enna Kaarest koos kahe Läti Standardimis- ja Metroloogiakeskuse infotöötajaga. Eestlastel ja lätlastel on omavahel olnud tihe koostöö ning sellel õppereisil oli võimalus sarnastele probleemidele lahendust leida.

Avaettekande tegi välissuhete spetsialist dr Bernd Maskos, kes tutvustas DIN-i organisatsiooni ja struktuuri.

Ettekandest selgus, et aasta-aastalt on kasvanud Euroopa ja rahvusvaheliste standardite osatähtsus ning vähenenud rahvuslike standardite osakaal. Huvitava faktina võib märkida, et enim töötajaid oli DIN-is Saksamaa ühinemise aastal 1990.

DIN-iga ühes hoones asuv kirjastus Beuth Verlag on DIN-i tütarfirma, kus töötab üle 200 inimese. Kirjastusel on 80000 aktiivset klienti. 1998. aastast alates on tellimusi võimalik esitada ka Interneti kaudu. 30 % kirjastuse tulust moodustab käsiraamatute väljaandmisest saadav tulu. Üha enam dokumente hakatakse trükkima ka inglise keeles.

Euroinfokeskuse nõuniku pr Zimmermanni ettekanne andis ülevaate DITR (Deutsches Informationszentrum für technische Regeln) tööst. DITR on DIN-i osakond, mis loodi 1979. aastal ja kus töötab 42 inimest. Osakond jaotub 5 allüksuseks:

- 1) raamatukogu (7 inimest, kes tegelevad dokumentide ja andmebaaside komplekteerimise, säilitamise, klientide teenindamisega)
- 2) info- ja teatmesektor (7 inimest)
- 3) turustussektor (3 inimest)

4) nn input (sissetulnud dokumentide töötlemine – 19 inimest)

5) nn output (andmebaasid, tehniline personal - 6 inimest).

Küsimusele raamatukogu tuleviku kohta vastas pr Zimmermann, et raamatukogud standardimise alal ei kao, vastupidi nende osatähtsus tõuseb. Muutub põhjalikult töö sisu, põhirõhk langeb elektroonilistele andmekandjatele.

Ettekanne puudutas samuti WTO infokeskuse tööd, mis on seotud teatmesektoriga. Näiteks oli neil 1996. a 39000 päringut, suurem osa telefonitsi. 1997. a toimus rida muudatusi - näiteks senini töödeldi päringuid tasuta. Päringute tasuliseks muutmine aga ei vähendanud kuigivõrd nende arvu. Saksamaal ei ole raamatukogu otseselt seotud WTO infokeskuse tööga.

DIN-is on ka Euroinfokeskus, mis loodi Euroopa Komitee initsiatiivil ja teavitab väikeettevõtteid. Keskusele eraldatakse aastas 50000 DEM. Praktika on näidanud, et Euroinfokeskusele on esitatud rohkem päringuid kui WTO teabekeskusele.

Hr Kühne esitles meile DITRit ja selle andmebaase PERINORM ja DIN GLOBAL STANDARDS INFORMATION INDEX. Neist esimesega oleme EVS raamatukogus hästi tuttavad, lähemalt tutvusime andmebaasiga DIN GLOBAL, mis on valmimise lõppjärgus. Inglisekeelset DIN GLOBAL kavatakse välja anda kord kvartalis. See andmebaas tundus loengust osavõtjatele hõlbus kasutada ja ka suhteliselt odav - umbes 900 DEM. Samuti on see kasutatav standardite müügil.

DITR osutab põhiliselt 3 liiki teenuseid:

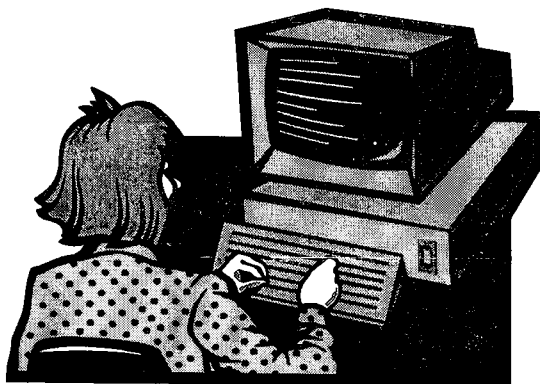
- 1) info paber kandjal
- 2) konsultatsiooniteenused
- 3) info elektroonilistest andmebaasidest
 - bibliograafilised
 - nn faksimile (bibliograafiline + tekst)
 - on-line

Eelpoolmainitud andmebaasid PERINORM ja DIN GLOBAL on bibliograafilised andmebaasid.

Raamatukogu tööd tutvustasid hr Melhior ja hr Wiesner. Raamatukogu hangib kirjandust kogu DIN-ile. Komplekteerimise aluseks on kirjastusplaanid, ajakirjad, aastaaruanded, andmebaasid ja isiklikud soovitusel. Komplekteerimisele kulutab DIN aastas 60000-100000 DEM.

Huvitav on ära tuua saksa inseneride nõudlus erinevate maade standardite järele protsentides: GOSTid - 28,3 (DINil on täielik GOSTi kogu); BSI - 23,5; ASTM, ANSI - 13,1; AFNOR - 10,8. ISO standardite osa on 8,8% kusjuures ISO standardeid soovivad põhiliselt DIN-i töötajad. Üllatav fakt meie jaoks oli see, et teiste riikide standardeid laenutatakse välja 10 tööpäevaks, korruga kuni 10 standardit. See teenus maksab 250 DEM, iga

järgmise standardi laenutamine läheb maksma 20 DEM. Sellesama standardi ostmisel peab klient tasuma 50 DEM. Raamatukogu on avatud igal tööpäeval kell 9-15, ülejäänud aeg kulub sisetöök. Lugejate tarbeks on raamatukogus 3 arvutit, rääkimata sellest, et iga töötaja laual on arvuti.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et õppereis andis meile ettekujutuse sellest, mille poole raamatukogu- ja infotöös püüelda, milline võiks meie mastaapides olla hea raamatukogu ja infokeskus ning süvendas veelgi kontakte Saksa ja Läti kolleegidega.

Enna Kaarest

EVS raamatukogu peabibliograaf

SFS AASTARAAMATUST 1997

Alates 1997.a tegutseb SFS kolme eraldi üksusena:

- Soome Standardiliit SFS
- SFS-Sertifitseerimine
- SFS-Koolitus

Soome Standardiliit

- hoolitseb Soomes standardikogumi loomise eest, mis vastab maa vajadustele ja sisaldab rahvusvahelistele ja Euroopa kokkulepetele vastavad rahvuslikud standardid;
- ohjab ja koordineerib rahvuslikku standardimistööd ning võtab vastu Soome standardid;
- teavitab standardimisest ja peab standardimist käsitlevaid ja sellega seonduvaid andmebaase;

- hangib vajajatele rahvuslikke ja rahvusvahelisi standardeid ja nendega liituvaid õigusakte;
- esindab Soomet oma valdkonna rahvusvahelistes ja Euroopa organisatsioonides eesmärgiga kaitsta Soome huve;
- toimib kontaktorganisatsioonina välismaiste standardiorganisatsioonidega suhtlemisel.

SFS-Sertifitseerimine

- tegutseb tooteid, teenuseid ja süsteeme sertifitseeriva organina ning loob uusi sertifitseerimisteenuseid vastavalt tööstuse vajadustele;
- hoolitseb põhjamaade ja Euroopa keskkonnamärgistuse süsteemi eest,

- teeb koostööd oma valdkonna rahvusvaheliste rühmade ja organisatsioonidega.

SFS-Koolitus

- korraldab standardimis- ja sertifitseerimisalast koolitust.

SFS-il oli 1997. a lõpus 36 liiget, standardeid ettevalmistavaid tegevusalauhendusi oli 18.

SFS roll on selgelt kahene. SFS tegutseb nii standardimise keskorganisatsioonina kui standardite ettevalmistajana.

SFS-siseselt on põhitähelepanu suunatud standardiinfo süsteemi uuendamisele ja standardite väljaandmisele elektroonilisel kujul.

SFS juures tegutseb nn Standardikomisjon. Standardikomisjon käsitleb rahvusvahelise ja Euroopa standardimisega seotud küsimusi. Komisjon kinnitab standardimistöö põhimõtted ja protseduureeglid ning esitab ettepanekud standardimistöö tõhustamiseks.

Standardite ettevalmistamiseks on SFS moodustanud ka oma tehnilised komiteed:

- Mootühikud
- Kvaliteeditagamine
- Asjaajamine
- Tuletõrjetehnika
- Biotehnoloogia
- Lastehooldusvahendid
- Pakkimine
- Nõuded akrediteerimis-, sertifitseerimis-, inspekteerimis- ja katsetusorganitele
- Keskkonnaalane standardimine

STANDARDITE TOODANG 1997

Aastal 1997 võeti vastu 1786 SFS standardit, millest 200 avaldati, 133 vastuvõtmise kohta trükiti jõustumisteade, 1453 standardi vastuvõtmise kohta avaldati teade ajakirjas "SFS-tiedotus". Trükkis avaldati ka 1 SFS standardi kavand ja 2 Juhendit. 98 % vastuvõetud SFS-standarditest olid EN ja ETS-standardid, ainult 9 (0,5 %) oli ISO ja IEC standardeid, mis ei olnud

kasutusele võetud Euroopa standarditena.

Algupäraseid SFS-standardeid oli 33 e. 1,8 %.

INFOTEENISTUS

SFS teabeteenistus annab infot kodu- ja välismaistest standarditest ning tehnilistest õigusaktidest. Lühivastuste tarbeks on kasutusel tasuline infotelefon. Osutatakse ka valikteadistus- jm teenuseid.

SFS raamatukogu on avalik raamatukogu, mis sisaldab põhiliselt standardeid ja nende loetelusid ning standardimisalast kirjandust.

WTO-teabe keskase tegevus põhineb WTO TBT ja SPS lepingutel. Keskus annab infot teavitatud Soome ja välismaistest õigusaktidest ja standarditest. 1997.a saadeti laiali Soome ametivõimudele ja tööstusele 1036 teadet, mille põhjal küsiti tutvumiseks 83 eelnõud. Keskus vastas 77-le välismaalt tulnud päringule Soome tehnilistest õigusaktidest ja standarditest.

Teavet standardimisest ja SFS tegevusest levitatakse peamiselt ajakirja "SFS-tiedotus" kaudu. SFS kodulehekülge külastati 1997.a 58648 korda e. keskmiselt 160 korda päevas.

TÖÖTAJAD

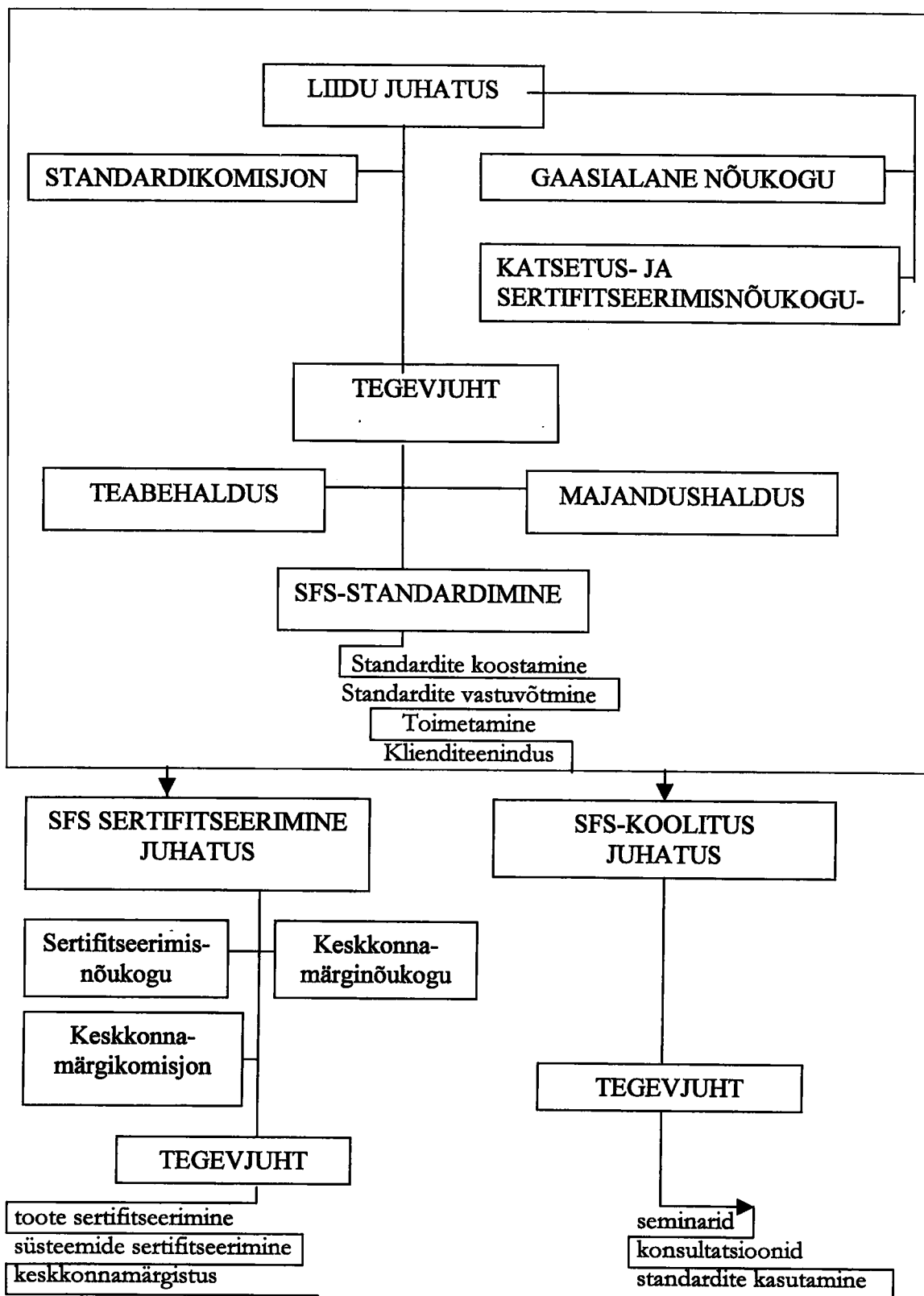
SFS-s oli 1997.a lõpus 45 töötajat, lisaks 8 tähtajalist töötajat.

FINANTSEERIMINE

SFS tegevust finantseeriti väljaannete müügist ning muudest teenustest saadud tuludest ja valitsuse projektikohasest rahast. Liikmemaksudest saadi 293250 FIM, riigipoolne finantseerimine moodustas 10606747 FIM ning käive oli 15462449 FIM.

Tegevusalauhendustele maksti toetust standardite müügist saadud summadest 2813979 FIM ja projektikohane rahastamine osalemiseks rahvusvahelises töös oli 4954932 FIM.

Rahvusvaheliste organisatsioonide liikmemaksudeks kulus 1676400 FIM, millest IEC ja CENELEC'i osa oli 734802 FIM.

UUT INTERNETIST

Euroopa Komisjoni III peadirektoraat on avanud ehitustoodete direktiivi käsitleva kodulehekülje aadressil

<http://europa.eu.int/en/comm/dgiii/directs/construc/index.htm>

Uutest CEN publikatsioonidest saab teavet uuendatud SFS koduleheküljelt aadressil <http://www.sfs.fi/> osast "uutisia". Samast saab infot ka Euroopa harmoneeritud standardite ja Soome standardite kohta.

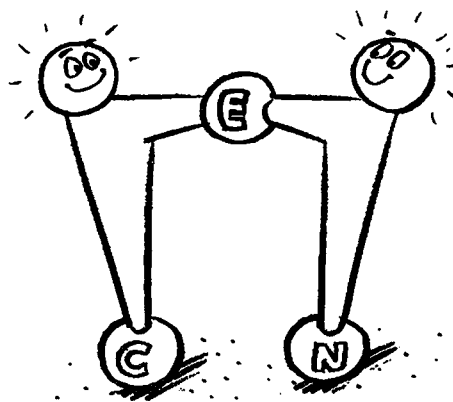
CEN UUDISED

- Euroopa Raud ja Teras Standardimise Komitee ECISS uueks esimeheks valiti hr Hubert Langehenke Taanist.

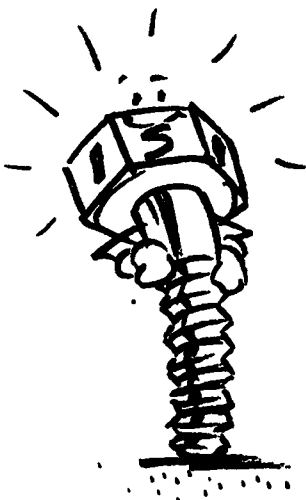
- CEN Administratiivnõukogu kinnitas ISO Juhendi 64 "Guide for the inclusion of environmental aspects in product standards" kasutuselevõtmise CEN Memorandumina nr 4.

- Ilmunud on uus postiteenuste direktiiv 97/67/EC.

CEN on saanud ülesande koostada direktiiviga liituvad harmoneeritud standardid arvesse võttes rahvusvahelisi sh Ülemaailmse Postiliidu standardeid. *Euroopa postiteenuste standardimisest võite lugeda Teataja järgmisest numbrist.*

ISO UUDISED

- ISO Vastavushindamise komitee CASCO tutvustas oma plaanis olevaid töid. Koostamisel on Juhend 66 keskkonnajuhtimise süsteemide sertifitseerimisorganite üldkriteeriumite kohta ja Juhend 67 tootesertifitseerimise kohta.

Tulemas on ka standardite sari ISO 17000, mis sisaldab standardeid vastavustõendamise, vastavusmärkide ning inspekteerimis- ja sertifitseerimisorganite toimimise üldkriteeriumite kohta, sh EN 45004 kasutuselevõtmist standardina ISO 17020, EN 45013 kasutuselevõtmist standardina ISO 17024. Osa ISO/IEC juhendeid võetakse kasutusele standardina, nt Juhend 25 on kavas 1999. a oktoobriks võtta kasutusele standardina ISO 17025.